

Katrinebjergskolens SFO

Denne profil er en beskrivelse af det grundlæggende indhold af SFO Katrinebjergskolens pædagogiske praksis. Dvs. den ydelse som medarbejderne i SFO'en dagligt præsterer i forhold til børnene. Vi vil give en indsigt i, hvad vi vægter i hverdagen med børnene, og hvordan vi praktiserer begreberne læring, leg og aktiviteter samt understøttende undervisning (UUV). Med denne beskrivelse ønsker vi at gøre det mere konkret, hvad det er, der ligger bag vores metoder, handlinger og fokus. Ligeledes ønsker vi at præcisere, hvordan arbejdet i SFO hænger sammen med skolens overordnede pædagogiske vision og værdigrundlag.

Katrinebjergskolens SFO er placeret i skolens Fase 1, som rummer børn fra 0.-4. klasse, samt et varierende antal specialklasser. SFO udgør et selvstændigt storsteam på ca. 20 medarbejdere, afhængig af indmeldte børn i SFO. Dertil er SFO også praktiksted for studerende, som kommer fra pædagogseminariet og pædagogisk assistentuddannelsen fra SOSU skolen.

I Aarhus Kommune, Børn og Unge, skal vi som skole levere en dedikeret indsats, for at udvikle glade, sunde, robuste, livsduelige, kreative børn og unge, der med selvværd og fagligt højt niveau sidenhen kan gennemføre en ungdomsuddannelse (jvf. "Fortællingen om Aarhus", udarbejdet af fælles MED-udvalget, Aarhus kommune)

Den overordnede vision for Katrinebjergskolen, "Dannede livsduelige elever, der er så dygtige, som de kan blive", udspringer dels af det og folkeskolereformens målsætning. Skolens 4 grundværdier, motivation, vedholdenhed, talent og omsorg er retningsgivende for det pædagogiske arbejde på hele skolen.

Det pædagogiske arbejde i SFO har ændret sig markant med den nye folkeskolereform. Pædagogerne har nu to kerneopgaver, en i undervisningen, hvor de støtter op om den faglige undervisning og UUV, og en anden om eftermiddagen efter endt undervisning i SFO, hvor der skal skabes muligheder for leg, aktiviteter og workshops. Følgende vil vi beskrive det overordnede pædagogiske arbejde, UUV, leg og aktiviteter og sammenhængen med skolens værdier.

SFO er kendetegnet ved en høj indmeldelses procent, hvilket betyder at vi har mange pædagoger ansat. Det muliggør at hver enkelt klasse i fase 1, har en klassepædagog som er med i undervisningen 20 lektioner om ugen. Hvis vi kun havde halvdelen af børnene indmeldt, ville klassepædagog funktionen være betydelig reduceret.

Vi står altid til rådighed for spørgsmål og uddybning af indholdet af vores pædagogiske profil. Vi ønsker en åbenhed, da det kan være svært at danne sig et indtryk af, hvad SFO indeholder ved afhentning om eftermiddagen. Vi vil hvert år i august invitere forældre til at høre om SFO og få eksempler på, hvad der arbejdes med for at give konkrete billeder på det.

Pædagogernes arbejde i SFO og Fase 1

Pædagogerne i SFO spiller en central rolle i børnenes skoleliv. Udover at tilbyde rum for leg og læring om eftermiddagen efter undervisning, er de også understøttende og medskabende til, at børnene kan få det bedste ud af undervisningen. Det sker gennem aktiv deltagelse i undervisningen ca. 20 lektioner om ugen, hvor pædagogerne i SFO også har ansvaret for undervisningen i UUV. Følgende vil vi give en beskrivelse af, hvad man som barn og forældre får ud af at være en del af SFO.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og i de sociale relationer og grupperinger, de er i. Vores pædagogiske arbejde tager højde for det enkelte barns behov, ressourcer og kompetencer, og vi mener, at udvikling og læring foregår herigennem med barnet som aktiv deltager i et socialt samspil med andre børn og voksne.

Vi veksler imellem de voksenstyrede og de selvinitierede lege, herunder værksteder og aktiviteter med voksendeltagelse og med inspiration fra børnenes egne ideer. Vi tilstræber at skabe strukturerede og forudsigelige rammer, da det er et betydningsfuldt element for børns trivsel.

Vi arbejder i et inkluderende perspektiv og støtter børnene imod at opnå deres potentiale som mennesker. Vi skaber rum for, at inklusion kan ske gennem aktiviteter.

SFO pædagogens funktioner

- Pædagogen understøtter den enkeltes og gruppens sociale og personlige udvikling.
- Pædagogen bidrager med aktiviteter, der udfolder det fag- faglige og understøtter det personligt- faglige.
- Pædagogen er den gennemgående person i barnets skoleliv fra 0.-3. klasse.
- Pædagogen er bindeled mellem forældre og skole/SFO ved afhentning.
- Pædagogen yder nærvær, omsorg og arbejder på at styrke de sociale kompetencer og derved styrke robustheden hos det enkelte barn og i gruppen.
- Pædagogen udøver en specialpædagogisk indsats i distriktsklasserne.
- Pædagogen skaber forskellige læringsrum og understøtter børnenes initiativer.
- Pædagogen formidler pædagogik og aktiviteter til forældrene.
- Pædagogen har en faglig reflekterende tilgang til sit arbejde.
- Pædagogen arbejder med læringsmålsstyrede aktiviteter igennem workshops og UUV.
- Pædagogen etablerer mulighed for, at forældre og børn forholder sig til barnets deltagelse i konkrete aktivitetstilbud.
- Pædagogen skal være garant for et forældresamarbejde, omkring det enkelte barns psykiske, fysiske og sociale udvikling og trivsel.

Pædagogerne i SFO skal kunne mestre at skabe forskellige læringsrum, både formelle og uformelle, forpligtende og uforpligtende. Forældre og børn vil opleve, at vi har noget særligt for med børnene, hvor vi arbejder specifikt og konkret med forskellige emner, som forpligter. Forældre og børn vil også opleve, at vi griber nuet og børnenes interesser og skaber muligheder for, at det kan udfolde sig i en uforpligtende kontekst, som er betonet af lyst.

SFO har åbent i de undervisningsfrie uger. Her vægter vi at skabe rammerne for ture, oplevelser og et væld af aktiviteter. Det danner grobund for venskaber og relationer på tværs af årgange, hvor børnene også får relationer til flere af medarbejderne i SFO. Børnene har en høj grad af medindflydelse på, hvad der skal foregå af ture og aktiviteter.

Leg og aktiviteter i SFO

I takt med folkeskolereformen og den længere skoledag har der udviklet sig et fokus på børns muligheder for at lege. Der er fra mange sider, medierne bl.a., lavet en tolkning, der går på, at når børn skal undervises mere, så er der mindre tid til at lege.

Leg er vigtig for alle børn og en vigtig faktor i børns udvikling. I legen får de lov til at prøve egne grænser af f.eks. ved at sige fra over for andre og komme med ideer og input til legen. De kommer med i en forhandlingsproces, hvor man må stå ved sine egne holdninger og samtidig skal de også lære at give plads og acceptere andres meninger og holdninger. Ved legen kommer de til at opleve glæde og det at lave noget sammen med nogen - være en del af et større fællesskab eller en del af en lille gruppe. I legen bearbejder børn indtryk og fortolker deres oplevelser af verden. Det kan være igennem rollelege som "far, mor og børn" eller sågar det at lege "skole".

Vi prioriterer derfor også at skabe gode muligheder for leg. De muligheder skaber vi igennem UUV sammenlagt med det store frikvarter, hvor vi skaber mulighed for at børnene kan lege de 35 minutter, det varer, så man ikke også skal spise samtidigt. I SFO er det altid en mulighed at lege. Vi vægter, at børnene får oplevelsen af, at de selv har mulighed for at forvalte deres fritid, velvidende at de mindste børn skal have mere hjælp til det. Pædagogerne har altid ansvaret for legen, så børnene bliver støttet i hjælp til etablering af gode legerelationer.

Eksempler på legens værdi

- Selvstændiggørelse, kreativitet, selvværd, demokratiseringslæring, udvikling af robusthed.
- Legen er med til at danne- at skabe grobund for at indgå i sociale fællesskaber og udvikle karakter.
- Udvikling af forhandlingsevner, behovsudskydelse, fordi det er sjovt og gør en i godt humør. Giver en følelse af frihed. Åbner eventyrlysten til at udforske og se verden på forskellige måder. Mulighed for afprøvning af forskellige roller: instruktør, publikum, deltager, kommentator.
- Legens egen værdi: Værdien i det at lege en leg kan give energi til nye skal-opgaver. Legen understøtter trivslen, som er vigtig for, at læring kan finde sted.
- Leg kan stimulere sanserne, fin – og grov motorikken, sprogudvikling, nysgerrighed, fantasi, kreativitet.

Aktiviteter og Workshops

Når behovet for at lege bliver afløst af lysten til at bevæge sig eller kreere, skal der være mulighed for at søge aktiviteter, der henvender sig til det. Vi tilbyder dagligt kreative og fysiske aktiviteter, da de er populære og tiltrækker mange børn.

F.eks.

- Boldspil -> Rundbold, fodbold, stikbold, høvdingebold mm. Både inde og ude.
- Bål aktiviteter -> Snitte, mad over bål.
- Kreative aktiviteter.
- Natur og naturfænomener -> Planteliv, dyreliv, kælke mm.
- Ture ud af huset.

I løbet af skoleåret laver vi forskellige workshops, som er forløb, hvor hensigten er fordybelse i et emne. Det kan være temaer som robotter, madlavning med en kok, ude liv, fodbold med trænere fra Skovbakken/DBU. Det er forløb, som forpligter, når børnene er tilmeldt. Vi udsender et årshjul for vores workshops i starten af skoleåret.

Ud over de daglige aktiviteter og workshops, vil vi gerne holde traditionerne i hævd, som fastelavn, påske, grill/have fest, sommerfest, OL og jul.

UUV

I fase 1, 0.-4. klasse står pædagogerne i SFO for understøttende undervisning (UUV). UUV bliver planlagt, så den lever op til følgende skrivelse fra Undervisningsministeriet:

UUV skaber en sammenhængende skoledag, så eleverne møder en varieret og anvendelsesorienteret undervisning. UUV er læringsaktiviteter, som ligger ud over folkeskolens faste fag og emner. Aktiviteterne i understøttende undervisning skal:

- *Understøtte den faglige undervisning og/ eller*
- *Styrke eleverne personligt med læringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel.*

Eleverne får i understøttende undervisning mulighed for faglig fordybelse og for at arbejde bredt med deres evner og interesser.

Katrinebjergskolens SFO har med UUV er overordnet målsætning om, at skabe en varieret skoledag for børnene. Med folkeskolereformen er undervisningsdagene blevet længere. På Katrinebjergskolen, Fase 1, er UUV placeret i 4. lektion op til spisepausen. Her vil vi skabe rum for, at børnene har energi og motivation til eftermiddagen hvor de bliver hentet i SFO. Det skal give børnene en oplevelse af variation i skoledagen samtidigt med, at der er god tid til at få spist madpakker og lege i spisefrikvarteret. Med afsæt i klassens ugeplan udformes aktiviteter i UUV. Følgende er eksempler på indhold i UUV:

- Bevægelsesaktiviteter, dans, fysiske lege på børnenes præmisser og massage. Dette er med til at styrke børnenes evner både grov - og finmotorisk.
- Højtlesning, dette kan være for at styrke blandt andet ordforråd og koncentration.
- Arbejde-selv hæfter, som er med til at styrke elevernes faglige evner, og som støtter op om den øvrige undervisning.
- Tid til lektier.
- Konflikthåndtering, hvor fokus er på trivsel, normer, inddragelse og sammenhængsforståelse.
- Ture ud af huset med fokus på gode oplevelser. Øvelse i at begå sig i det offentlige rum.
- Samtaler om årets begivenheder (påske, fastelavn m. m).
- Fokus på trivsel i mindre grupper for at styrke deres indbyrdes relationer, herunder individuelle samtaler, samtaler i mindre grupper: drengegruppe og pigegruppe.
- Spontane tiltag med afsæt i børnenes dagsform, hvad der rører sig i klassen og hos den enkelte elev.

- Forskellige lege der understøtter fagene. Stafet med fx. udsagnsord - røre, føle, mærke, gøre indlæring mere fysisk.
- Oplæsning af historier/eventyr.
- Praktiske opgaver, som er til gavn for klassen og den enkelte elev fx pyntning og oprydning af klassen.
- Ugen, der gik: Hvordan har din uge været? Hvordan går det med de punkter, vi øver os på? Det kan være de sociale læringsmål, der er sat i klassen som at række hånden op og lignende.
- Arbejder med børnenes interesser: lave film, tegnefilm, fotos, brydning, udelege.
- Præsentation af ting, som børnene har med hjemmefra

Pædagogerne i SFO er løbende på uddannelse i UUV for at blive yderligere kvalificeret til at varetage opgaverne i forbindelse med det. Her tilegnes der didaktiske færdigheder og færdigheder i at etablere læringsrum.

De 4 værdier

På skolen har vi 4 værdier: motivation, vedholdenhed, talent og omsorg, som er retningsgivende for læringen og pædagogikken fra 0.-9. klasse. Det er det derfor også i SFO. Der foregår meget i hverdagen, som har forbindelse til vores værdigrundlag. Her vil vi give eksempler på, hvordan skolens værdier kommer til udtryk i det pædagogiske arbejde i SFO.

Motivation

- Vi inddrager børnene, når vi kan se det har betydning for deres personlige og faglige udvikling. Det sker dagligt i den tætte relation med den enkelte/gruppen.
- Medbestemmelse- Plads til forskellighed og plads til at sige til og fra.
- Flow - at vi hjælper til at finde balancen mellem udfordringer og færdigheder.
- Positivt anerkendende miljø. Når børnene oplever trygge rammer og muligheder for at afprøve eller opbygge nye sider af deres identitet (fx. band, mediation, lave film).
- Lærer børnene metaperspektiverne i hvad, hvordan og hvorfor vi gør, som vi gør.
- Tydeliggørelse af, hvad vi skal nå i løbet af dagen.

Vedholdenhed

- Kæmpe for en sag - fx at kæmpe for at være en del af fællesskabet.
- Længerevarende aktiviteter -> mange forskellige børn fanger interessen.
- Give børnene lov til frivilligt at være vedholdende -> fx at de selv i længere perioder kan gå i gang med aktiviteter – spil.
- At vi skaber en lyst til at gentage noget.
- Pligt og ansvarlighed i forhold til fællesskabet og aktiviteten.

Talent

- Understøtte børns nysgerrighed ved at introducere nye aktiviteter.
- Støtte børnene i at blive talentfulde i livet – dannede, livsduelige elever.
- Opleve at kunne mestre noget.
- Lade børnene vise forskellige intelligenser (socialt, fagligt, æstetisk osv.)
- Se det enkelte barns potentiale og skabe rum for disse.

Omsorg

- Se det enkelte barn - Hvornår skal der pylres, og hvornår skal der siges: Op igen.
- Styrke deres trivsel og lære dem, hvordan man selv kan skabe trivsel.
- Vi agerer rollemodeller - da børnene spejler sig i, hvordan vi yder omsorg for både børn og voksne.
- Skabe et trygt og sikkert miljø for børnene.
- Vi lærer, når vi trives, og vi trives, når vi lærer.
- Styrke børnenes evne til at yde omsorg for sig selv og hinanden i tillidsfulde rammer/miljø.